

lovi, nje branijo ponori, nje brani smrt. Tu se neizmerno malo srečuje z neizmerno velikim, Tu razmere postajajo neznosljive našemu umu. Tu je nevidljivost, ki dela, tu je brezkrainost, ki vlada. — Toda, stoj pero, ne popisuj prirode, preslabo si!

Naposled se je zaznalo obrežje afriško, tudi Aleksandrija. Solnce je zahajalo, ko smo začeli brodit v umetno luk. Aleksandrija raste, stolp Pompejev se ponosno vzdiguje nad ostalimi zgradbami, hiše se belijo, kakor da jih je sneg opadel. Koliko spominov se vriva v glavo človeku! Aleksander, ki je to mesto ustanovil, Origen, astronom Ptolomej, Faraoni, Kleopatra, Rimci, Turki itd.

Došel je pilot na brod, kakor je navada. Ali kapitan naš ni mu hotel dopustiti, da on prevzame vodstvo. Na provi se začuje tolčenje in zbijanje okolo sidra. Božman ga prireja, mornarji mu pomagajo. Vijak uže miruje, ali parobrod še gré naprej, tiho, polagoma. Sidro zaštropota in utone.

Mnogovrstne novice.

* Župan, branitelj roparjev. Z mesta Ajaccio na otoku Korsika se poroča, da je žandarmerija po dolgem iskanji v hribih zasačila in vjela strahovitega roparja Lanfranchija. Toda koj ko je bil vjet, vzdignili so se prebivalci njegovega rojstnega kraja Figari, da bi ga branili. Župan, ki je sorodnik roparjev, ščuval je ljudstvo zoper žandarme. Potem, ko so se s puškami, sabljami, senenimi vilami in palicami oborožili, obrnili so svojo pot proti žandarmu, in župan, kateri je druhal vodil; ukazal je, roparja izpustiti, sicer bi prišlo do prelivanja krvi. Ko ta ukaz ni imel vspeha, pričel se je napad; toda poveljnik žandarjev nastavl je pištolo na uho Lanfranchisa s prisego, da ustrel, ako bi se kdo podstopil, oproščevati vjetnika. Ta hladnokrvnost imela je zaželjen vspeh in ljudje figarijanski obrnili so se drugam.

* Nesreča na železnici pri Würzburgu. Velika nesreča, ki se je koncem preteklega meseca pripetila na železnici blizo Würzburga, iznemirila je zelo potujoči svet. Naglič in poštni vlak sta tam skupaj trčila vsled malomarnosti železniškega uradnika, ki se je vsled te dogodbe tudi sam usmrtil. — Pomenljivo je, da razun 14 mrtvih oseb, katere so izlekli izmed razbitja vozov deloma v takem stanu, da celó več spoznati niso bili, so ranjeni skoraj vsi potniki poštne vlaka, izmed onih, ki so so z nagličem vozili, pa nihče, samo, da so malokateri dobili lahke praski. Izmed mrličev so nekateri grozovito razkosani. Pripetile pa so se tudi čudovite rešitve. Neko gospó izlekli so izmed razbitih delov voza, pa nič ji ni bilo, samo na licu imela je malo oprajeno kožo in njen sončnik bil je zlomljen, nekemu možu tik nje pa so bila prsa zmečkana. Neka gospá, ki je tudi ostala nepoškodovana, vedla se je kot zblaznela, ko je zagledala čisto razmesarjeno truplo svojega moža, s čegar krvjo je bila okrvovena njena obleka. Železniški uradnik Ehrlich v Würzburgu, ki je tisti dan imel nadzorovanje, in ki je zakrivil to nesrečo (največo, odkar je ta železnica), se je ustrelil.

* Pilo požrl. Z Londona se piše: Pred nekaj dnevi dejan je bil zarad izneverjenja v preiskalni zapor nek Henry Frost, mlad in krepak mož. Pripeljan je bil v ječo Porsensko, kjer je bil 24 ur v enem prostoru zaprt z nekim vlomovalcem Ceaerlon-om. Tega odpeljali so v stran, Frost pa je obolel 12 ur po njegovem odhodu enako nevarno kot nerazumljivo, zakaj. Víl se je v najstrašnejših bolečinah in konečno spravile so ga

muke do tega, da je obstal, da mu je odišli kaznenec zapustil pilo, in da je to pilo, ne vedé kam bi jo skril, požrl. Vkljub najboljši postrežbi umrl je Frost ponoči in raztelesenje pokazalo je, da je bila želodec nesrečnejša prebodla.

* Izseljevanje iz nemške države iznašalo je meseca maja 1886. l. iz nemških pristanišč in iz Antwerpen-a 11.094 ljudi. Od 1. januarja do 31. maja 1886. pa se je iz Nemške izselilo čez morje 33.977 ljudi. Še večje število doseglo pa je izseljevanje iz Nemške prejšnja leta. V prvih petih mesecih izselilo se jih je: 1885. leta 56.182; 1884. leta 80.104; 1883. leta 80.813; 1882. leta 102.324; 1881. leta 102.519 in 1880. leta 42.410 ljudi. — Videti je, da hoče Bismark polagoma Ameriko z Nemci zasesti.

Naši dopisi.

Z Dunaja 11. julija. — Tukaj nastopila je velika praznота poletnega življenja, praznота, ki se enako opazuje v mestu, kakor tudi v časništvu.

Cesar preselil se je z drugim dvorom v Išel, cesarica bila je uže prej zapustila Dunaj, nadvojvode bivajo tudi uže dalje na deželi, ministri so tudi deloma zapustili Dunaj, nekaj pa jih odide potem, ko se prejdó vrnejo. Tako bil je minister Pražak eden prvih, ki je šel v gorski zrak tirolski, minister Taaffe odšel je tudi na svojo grajščino Elischau, naučni minister Gauč podal se je na Česko, kjer je porabil še zadnje dni šolskega leta, da si ogleda tam oni del šol, ki mu je bil do sedaj še neznan. Med tem pa novi trgovinski minister Bacquehem pridno pregledava spise v trgovinskem ministerstvu v prvi vrsti one, ki zadevajo pogodbo z Ogersko, tako da mu bo meseca avgusta uže vdeležiti se obravnav z Ogersko, meseca septembra pa v državnem zboru zastopati vladine dogovore gledé ogerske pogodbe.

Videti je, da je minister Taaffe čutil potrebo, nekoliko popravljati nepovoljen utis, katerega so napravili oficijozni komentarji k imenovanju trgovinskega ministra v krogih večine državnega zbora, ker noveje izjave iz onih krogov prizadevajo si dokazati, da minister Gauč gotovo ni manj prijazen, kakor je bil prednik njegov baron Conrad in enako da tudi Bacquehem vsaj tako zvesto stoji z desnici, kakor je stal z njo baron Pino. Odločni pristaši desnice Dunajewski, Zemljakovski, Falkenhayn in Pražak pa ostanejo, kakor doslej, tako, da večina državnega zbora nima povoda, pritoževati se.

Nov vriš pa je nastal zadnje dni, ko je počil glas, da Taaffe namerava za viceprezidenta pri českem c. kr. namestništvu imenovati češčine nezmožnega grofa Kielmannsegga. Po pravici moralo je strmenje nastati v krogih desnici, da oni minister, ki si je na svoj prapor zapisal „narodno enakopravnost“, more pri imenovanju skoraj da najvišega uradnika, večinoma česke dežele, priporočati moža, ki češčine celó zmožen ni. K sreči se do sedaj ona govorica še ni potrdila.

Zadnja dva tedna vrtila se je velika govorica krog dveh mož, katera sta tudi Dunaj zapustivši hotela svoje moči poskušati v boju zoper zapreke narave in vremenske nezgode na „Velikem zvoniku“. To sta bila grof Palavičini in pa ud belgiškega poslaništva na Dunaji Crommelin. Dan po Kresu hotela sta od tirolske strani — v slabem vremenu in v spremstvu dveh vodnikov prilesti do vrha Zvonikovega. Toda, odkar so odšli, ni bilo več sledu od nobenega. Eden vodnikov bil je oženjen, vsi drugi k sreči neoženjeni.

Po preteku nekaj dni začeli so jih iskati, toda 5 do 6 dni brez vspeha. Konečno našli so mrtvega enega

vodnikov in gotovost, da so tudi drugi trije mrtvi, trupla ostalih pa do sedaj še niso našli, pač pa se je brat enega vodnika pri iskanju ponesrečenih pri padcu tako teško poškodoval, da gotovo tudi umrje. — Zvedeni hribolazci trdijo, da so se ponesrečili oni 4 zato, ker se jim je pod nogami sneg utrgal. — Ta nesreča pa ne bo zadržavala drugih hribolazcev in gotovo bomo še to poletje brali o več enakih nesrečah in smrti ljudi, ki prav vedoma nevarnosti iščejo in končno v nji poginejo.

Dobrova 10. julija. (*Košnja. Mešani pevski zbor šišenske čitalnice. Učiteljska konferenca.*) Zadnje dni preteklega in prve dni tekočega tedna bilo je, hvala Bogu, prav ugodno vreme za senokošo po celi tukajšnji okolici. Vse, kar bilo je po teh krajih trave preje in ob tem času pokošene, posušilo in spravilo se je lepo in dobro posušeno pod streho. A včeraj in danes pričel je pa zopet koscem in senosušilcem sitni dež nagajati.

Ob splošnih kmetijsko-gospodarskih delih, kakoršna so: košnja, žetev, ajdova setev in druga, gre posebno ob neugodnem vremenu tukajšnjim posestnikom trda za potrebne delavce in delavke, ker sploh iz ljubljanske okolice hodi veliko ljudi obojnega spola v ljubljansko tabačno tovarno po rednem zaslužku svojem.

Ozimna žita pričela so po celi okolici kaj lepo in hitro dozorevati. Bog dal je za žetev in ajdovo setev skoraj zopet stanovitno-lepega vremena!

Preteklo nedeljo — dne 4. t. m. počastili bili so našo lepo in prijazno Dobrovo pevci in pekinje šišenske čitalnice. Pri sv. maši ob 10. uri dopoldne v tukajšnji farni cerkvi peli so kaj izborno in precizno sledeče pesmi: „Pred Bogom“, „Sv. Cirilu in Metodu“, „O pridi, pridi duša“, „Mariji“ (kompozicije patra Angelika Hribarja), „Češena Marija“ (Nedvedova), kar proizvajali so mešani zbori, in pa prekrasno „Slovanska himna“ (molitev), (pesniško-muzikalna proizvoda slavnih Jenkotov), pel moški zbor. Cerkev bila je pobožnega ljudstva kar natlačena; petje segalo je množici globoko v srce.

Res, tako vrlo izvežbanih pevskih zborov, kot je ravno mešani zbor šišenske čitalnice, ne dobi in ne nahaja se kmalu več kje na deželi. Slava vrlim slavcem in slavkinjam šišenske čitalnice bodi toraj tu javno izražena!

Istega dné popoldne zbrali so se vrli slavčki in slavkinje na bližnji prijazni Švici pri Dolinarji, kjer imeli so skupno kosilo naročeno. Zabava v pravem narodnem duhu trajala je tu do večera. Vrstile so se primerne in navdušene napitnice, patriotični govori ter se popevale mile narodne pesmi v mešanih in moških zbori kar vse povelečevalo je mogočno gromenje streljanja s topiči.

To v resnici narodno zabavo počastilo bilo je popoldné tudi več dostojanstvenikov iz Dobrove, Šiške in Ljubljane.

Da take prilike tudi k pravi narodni zavesti in potrebni izomiki priprostega kmetskega ljudstva veliko pripomagajo, se ne dá tajiti. In taka javna národna šola za uljudno obnašo v občevarji napram svojemu bližnjemu bila je napomnjeni dan na naši prijazni Švici. Razveselovanje, katera so v pravem krščanskem duhu osnovana, so v resnici najbolje razvedrilo za duha po težavnem delu utrujenega in pravo krepčilo upehanemu telesu.

Dné 2. avgusta t. l. imeli bomo učitelji šolskega okraja ljubljanske okolice ob 9. uri zjutraj v II. mestni deški šoli na Cojzovem grabnu v Ljubljani svojo letošnjo učiteljsko konferenco s sledečim dnevnim redom:

1. Zborovanje se otvori in volita se potem dva zapisnikarja.

2. Poročilo c. kr. gosp. okrajnega šolskega nadzornika o nadzorovanji šol tega okraja v preteklem, oziroma še tekočem šolskem letu.

3. Zadostuje li obstoječi učni načrt za realije zahtevam postave iz dné 2. maja 1883. leta in pa razmeram (okolščinam) tukajšnjega šolskega okraja, in če ne, kako naj bi se v tem obziru praktično preuredil in zboljšal? O tem predmetu referirali bodo sledeči gospodje: za razdeljene enorazrednice: Gregorin, France Praprotnik in Punčah; za dvorazrednice: Borštnik, Govekar in Papler; za čveterorazrednice pa: Bregar, Kermavner in Stojec.

4. Poročilo o delovanji in vspehu odbora, kateri bil je pri lanski učiteljski konferenci iz gospodov: Borštnika, Govekarja, Stojca in Vagaje v namen izvoljen, da sestavi možno natančni zapisnik o knjigah in spisih, katere morejo se šolski in sploh mladini gledé morale brez nevarnosti v čitanje za nadaljevalno izomiko dajati.

Poročal o tem bode pa gospod Vagaja.

5. Določilo bode se, katere knjige in čitanke imajo se prihodnje šolsko leto po šolah tukajšnjega šolskega okraja pri poduku rabiti.

6. Predsednik okrajne učiteljske bukvarnice poročal bode o stanu njenem ter položil in pojasnil račun njen o dohodkih in stroških za čas med lansko in letošnjo konferenco.

7. Nasveti o nakupovanji novih knjig za okrajno učiteljsko bukvarnico.

8. Volitev: a) bukvarničnega in b) stalnega odbora.

9. Posamezni nasveti; ti morajo se, kakor tudi referati k 3. in 4. točki pismeno izdelati. Posamesni nasveti morajo se do dné 25. t. m., a referati k imenovanima točkama dnevnega reda pa v dan konference po dovršenem referiranji od dotičnikov v pismenih proizvodih gospodu predsedniku in voditelju konference oddati in izročiti.

M. Rant.

Iz Ljubljane. — Konec šolskega leta. Srednje šole v Ljubljani sklenile so šolsko leto dne 9. julija, ljudske šole pa bodo sklenjene jutri dne 15. julija.

— Letno poročilo c. kr. više gimnazije ljubljanske koncem šolskega l. 1886., razglasil vodja Jos. Šuman, — obsega: 1. Ljubljansko barjé. Spisal J. Šubic. — 2. Bemerkungen zu einigen Stellen der Platonischen Apologie des Socrates, — in 3. Schulnachrichten. Vom Director.

Prvi zanimiv prirodopisen opis obsega razun 5 prilog 19 strani in pisatelj sam podaja svoj spis javnosti s sledečo opazko: „Z občnim zanimanjem gleda naša domovina na priprave za izsušenje ljubljanskega barjé. To me je napotilo, da sem začel zbirati gradivo za prirodopisno in zgodovinsko sliko barske kotline, s posebnim ozirom na razne izsuševalne projekte od najstarejših časov do današnjega dne. Materijal pa mi je pod peresom toliko narastel, da zamorem tu priobčiti samo skromno prirodopisno črtico ljubljanskega barjé. Le včasih sem vpletel nekatere zgodovinske podatke. Vsled tesnega prostora sem moral izpustiti dokaj vrlo zanimivih podrobnosti in risati samo glavne poteze.“

Spis deli gradivo v naslove: O barskem teritoriji, barska kotlina nekda in sedaj, o barskih plastéh, o postanku barja in rupe, floristična črtica barske kotline in opazke k prilogam, ki obsegajo: prerez barja med Notranjo Gorico in Žalostno Goro, in prerezi (počezni profili) barja šte. I. do VII.

Drug zanimiv spis gospoda vodja Šumana obsega 7 strani.

Iz šolskih naznanil pa posnamemo: da je podučevalo zaukazane predmete 31 učiteljev, nezaukazane pa 5.

Učencev bilo je koncem leta na gimnaziji 750, med temi trije privatisti; po domovinstvu bilo je 155 Ljubljančanov, 500 družih Kranjcev, ostalih 95 pa se razdeli na Štajarsko (34), Primorsko (21), Koroško (8), druge tostranske dežele (13), Ogerska (11), Bosna (3); Inostrancev pa je bilo 5. Po narodnosti bilo je: Slovencev 607, Nemcev 131, Lahi 4, Hrvatov 6, Čeha 2. Po veri štelo se je 745 katoličanov, 3 protestantje in 2 juda.

O napredku učencev se naznanja, da je bilo odlikovanih 75, prvi red je dobilo 483 učencev, ponavljanje izkušnje je dovoljeno 107 učencem, 2. red prejelo je 55, 3. red pa 23 učencev. — Učnino je plačalo vso v 1. polletji 427, v drugem 352 učencev, za polovico oprostenih je bilo 1. polletje in 2. polletje po 39 učencev, popolnoma oproščenih je bilo v 1. polletji 323, v 2. pa 368 učencev.

Vplačalo se je učnine 1. polletje	. .	4696 gold.
2. " "	. .	3883 "

skupaj . . 8579 "

Ustanove je vživalo 128 učencev, in znašale so 11.484 gold. 61 kr.

— Vreme se je zopet lepo vredilo. Po nekolikem deževji minulega tedna nastalo je zopet lepo, tu in tam nekaj hladno vreme. V ljubljanski okolici pričela se je žetev rži.

— Zupanov spominek. Minulo nedeljo razkrila se je v Prevojah spominska plošča v rojstno hišo našega pesnika in učenjaka dr. Jakoba Zupana. Zupan rodil se je dne 4. julija 1785., umrl pa je v Celovcu dne 6. februarja 1852. Pri slavnosti govorila sta deželni poslanec Janko Krsnik in pa gimn. vodja Wiesthaler. Pisateljskemu društvu gre zasluga za napravo spominka in lepo slovesnost.

— C. kr. vojaško oskrbovalno založništvo v Ljubljani naznanja, da se bode dne 19. in 20. t. m. dajalo v zakup zalaganje c. kr. vojne z naslednjimi potrebščinami: oves, senó, slama, trd les, premog in šota. Natančnejši pogoji se izvedó tudi pri tukajšnji trgovinski in obrtni zbornici.

— Proti koleri razglasa magistrat ljubljanski sledeča dva razglasa:

„Akoravno ni v našem mestu sedaj nobene epidemije in je zdravstveno stanje popolnem normalno, smatra vendar magistrat za svojo dolžnost gledé na to, da se je kolera, ki uže dalje časa po Laškem razsaja, v Trstu in na Reki prikazala, sledeča pravila proti koleri priporočati.

1. Varovati se nezmernosti v jedi in pijači; opuščati je vživanje nezrelega sadja, sočivja, zvenelega salate, kumar, mastnega in pokvarjenega mesa, rib, slabo pečenega kruha in sploh vseh težko prebavnih jedi, slabe pitne vode, kalnega piva in preobilega žganja.

Tudi se je varovati pred prehlajenjem posebno trebuha; priporoča se toraj nositi trebušno povijačo iz volne ali flanele.

2. Posebno pozornost obračati je snažnosti stanovanj, hišnega orodja, telesa, obleke, perila itd.

Stanovanje je pridno snažiti, prezračevati in iz njih odstraniti vse smradljive stvari, ostanke jedil, mokro perilo, smeti in dr.; stranišča, grebenične jame je zmi-vati oziroma desinficirati; oblačilo in telesno perilo mora vedno čisto biti.

3. Opuščati je prevelik dušni in telesni napor, ohraniti pa srčnost in zaupanje, svariti se mora posebno pred vživanjem preservativnih sredstev, kapljic in tinktur proti koleri.

4. Kakor hitro je čutiti bolehnost, osobito ako nastopi izmetavanje in bljevanje, treba je poslati po zdravnika, med tem pa v posteljo leči in popiti čašico kameljic ali lipovega čaja; jedi in druge pijače pa se je zdržati.

Mestni magistrat ljubljanski

5. dan julija 1886.

Župan: Grasselli.

Kakor znano, širi se kolera v nekaterih mestih na obalih jadranskega morja.

Vsled tega bodi občinstvo opozorjeno na mestnega magistrata razglas s 25. dne decembra lanskega leta št. 21.606 s pristavkom, da je vsacega popotnika, ki prihaja iz krajev, kjer je kdo zbolel za kolero, brez odloga zglasiti pri tukajšnjem policijskem odseku, in sicer je tiste popotnike, te vrste, ki si vzemo stanovanje po privatnih hišah, zglašati isto tako kakor one, kateri ostanejo v gostilnicah, ker je vsacega brez razločka, kdor prihaja iz okuženega kraja, zdravniško opazovati skozi tri dni.

Kdor opusti zapovedano zglasilo, bode kaznovan z najskrajnejšo strogostjo.

Hišni gospodarji odgovorni so tudi za svoje gostače.

Mestni magistrat ljubljanski

8. dan julija 1886.

Župan: Grasselli.

— Frančiškanski kapitel v Ljubljani izbral je pri volitvah minulega tedna: za gvardijana ljubljanskega o. Placida, za vikarja o. Calista; — za gvardijana novomeškega o. Hugolina, za vikarja o. Florentina; za gvardijana kamniškega o. Teodozika, za vikarja o. Albina.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Kakor vsako prejšnje poletje, ko pride čas, v katerem se visoka gospoda podaja v poletni hlad, je tudi letos počil glas, da se snideta nemški in naš cesar. Zdaj se čuje, da se podasta naš cesar in cesarica dne 7. avgusta v Gastajnsko kopel (katera je sedaj last cesarjeva) obiskat nemškega cesarja-starčka, in potem cesarica ostane tam v kopeli. Cesar Viljem odpelje se baje z Gastajna še le 11. avgusta. — Ta teden pričele so se na Dunaji avstrijsko-ogerske carinske konference zato, da se dožene vprašanje, kako uravnati železniško vožnino nasproti Rumunski. — Niže-avstrijsko obrtnijsko društvo prišlo je minulo soboto k nadvojvodi Karolu Ludeviku s prošnjo, da naj bi blagovolil prevzeti pokroviteljstvo obrtnijske razstave, katera se namerava prirediti na Dunaji leta 1888.

Nadvojvoda je radovoljno sprejel ponujeno mu pokroviteljstvo.

Minule dni razglasili so vsi dunajski časniki oklic za napravo spominka slavnemu našemu vojskovodji grofu Radecky-u na Dunaju. Oklic podpisal je nadvojvoda Albrecht, kot predsednik dotičnega odbora, dalje princ Thurn in Taxis, kot njegov namestnik in pa 30 družih odličnih oseb, vojakov in družih. Spominek izdelati ima prof. Casp. Zumbusch. V oklicu se naglašja, da so se v ta namen podpisale uže velike svote in da je izrekoma vojaštvo z navdušenjem sprejelo to misel, ki se je zbudila takoj po smrti očeta Radeckya, da pa se bode soldek ubozega v ta namen z enako radostjo sprejel ko zlato bogatega. — Očividno